

Til lovforslag nr. L 60. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 17. december 1979

Betænkning

over

Forslag til lov om begrænsning af lønstigninger, ændring af dyrtidsregulering m. v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med arbejdsministeren, der tillige med finansministeren skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har desuden modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Arbejderrepræsentanter hos entreprenør- og murerfirmaet Brdr. Ryding, København,

BUPL Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation,

BUPL Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation, Albertslund,

Byggefagenes Samvirke,

Centralorganisationen af Lønarbejdere ved Københavns kommune,

Dansk Teknisk Lærerforening,

Dansk Typografforbund,

Danske Apoteksteknikeres Forening,

Danske Bankfunktionærers Landsforening,

Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening,

Danske Forsyningselskabers Funktionær-sammenslutning,

Danske Realkreditfunktionærers Landsforening,

Danske Sparekassefunktionærers Landsforening,

Foreningen af Arbejdsledere i Danmark,

Funktionærforeningen i FDB,

Fællesklubben Helsingør Værft A/S,

Fælles Kurs Klubben,

Fællestillidsmænd v/

B & W,

Dannebrog værft, Århus,

Frederikshavn værft,

Helsingør værft,

Lindø værft,

Nakskov værft og

Ålborg værft,

Fællestillidsmænd fra Storkøbenhavn,

Fællesudvalget Dansk Ingeniørforening/
Ingeniør-Sammenslutningen vedr. Den Private Sektor,

Grafiske Funktionærers Landsforening,

HK-Klubben i Den Forebyggende Børneforsorgs Arbejdsløshedskasse,

Metal, afd. 13, København,

Pædagogisk kartel,

Pædagogisk Medhjælperforening, Albertslund,

Socialarbejdernes Fællesudvalg,

Sømændenes Forbund,

Tillidsmandsgruppe fra Den Kongelige Porcelainsfabrik og

Udtalelse fra 5.000 repræsentanter for funktionærers, arbejderes og tjenestemænds faglige organisationer, arbejdspladser og klubber i Storkøbenhavn.

Herefter indstiller et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) ønsker at udtale:

Der er i befolkningen en voksende forståelse for, at landets økonomiske situation kræver dybtgående indgreb, som igen sætter gang i produktion, eksport og beskæftigelse. Regeringens »helhedsløsning«, hvori dette lovforslag indgår, løser slet ikke denne opga-

ve. I regeringens lovforslag indgår en række foranstaltninger, som enten er helt utilstrækkelige, eller som trækker i den gale retning.

Målsætningen for den økonomiske politik må være at sikre en klar og vedholdende nedgang i underskuddet på betalingsbalancen i hvert af de nærmest kommende år. Denne målsætning kunne ikke opfyldes med regeringens oprindelige »helhedsløsning«, hvilket klart fremgik af budgetministeriets redegørelse for »helhedsløsningens« virkninger.

Efter ændringen af regeringens oplæg må det konstateres, at de økonomiske virkninger vil blive helt utilfredsstillende.

Mindretallet vil derfor stemme imod de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, der klart gør lovforslagets virkninger endnu svagere end det oprindelige lovforslag. Specielt vedrørende § 8 ønsker mindretallet dog at bemærke, at man i forhold til det oprindelige lovforslag ønsker denne bestemmelse fjernet, ligesom mindretallet stemte imod indsættelsen af en tilsvarende bestemmelse i den midlertidige lov. Mindretallet kan derfor tiltræde ændringsforslag nr. 6.

Tilsvarende ønsker mindretallet at indføre sanktionsbestemmelser og kontrolmulighed af den foreslåede begrænsning af lønstigninger m. v. Mindretallet er opmærksom på, at sanktionsbestemmelser er uden større mening, dersom de af et flertal stillede ændringsforslag gennemføres, men har alligevel ønsket at redegøre med ændringsforslag for, hvordan man principielt gerne havde set lovforslaget udformet. Mindretallet mener i øvrigt, at erfaringerne fra den midlertidige stoplov klart viser, at en lønbegrænsningslov uden sanktions- og kontrolmuligheder er urealistisk. De gennemførte lønforhøjelser på dagbladet »Information« og på en række virksomheder i den grafiske branche har klart vist dette.

Mindretallet vil i øvrigt redegøre for sin stilling til lovforslaget som helhed ved 3. behandling.

Et tredje mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler:

Modsat tidligere mere længerevarende lønlovgivning skal de af regeringen nu foreslåede indgreb dække samtlige ansættelsesforhold her i landet. Ved tidligere lejligheder har folketinget holdt sig til områder dækket

af kollektive overenskomster og andre lovlignende reguleringer. Arbejdsministeren er – jfr. bilag 14 – »ikke bekendt med, hvor mange ansættelsesforhold der er tale om«. Den udvidelse, som regeringen nu ønsker at foretage, vil ganske givet skabe meget store vanskeligheder. Hvis der da ved praktiseringen ude i det virkelige liv skulle blive noget forsøg på at overholde lovforskrifterne.

Dertil kommer, at det er særdeles betænkeligt at fastfryse lønudviklingen i en så lang periode som foreslået. Når den samfundsøkonomiske situation bydende nødvendigt kræver hurtigst muligt at trække flest mulige medborgere væk fra administration og over til produktion.

Den lønpolitiske metode burde som hovedingrediens have betragtelige skattnedsættelser (fremskridtspartiets forslag er: 38.000 kr. som skattefri bundgrænse i 1980 og 60.000 kr.s personfradrag i 1981 med en beskatning på 50 pct. af, hvad der tjenes derudover). Brugte man udvejen lønfremgang gennem skattnedsættelse, kunne folketinget tillade sig at foreskrive en bruttolønsnedsættelse, der havde virkning pr. en bestemt dato, hvorefter man ikke blandede sig yderligere i lønudviklingen i fremtiden, så produktionslivet kunne forhøje sine lønninger i takt med konkurrencedygtighedens forbedring. Presset for lønforhøjelser vil jo selv sagt blive mindre, når der først er givet reallønsfremgang ved indkomstskattnedsættelse.

Da det foreliggende lovforslag er baseret på helt andre synspunkter og på synspunkter, der mere vil skade den samfundsøkonomiske udvikling end gavne den, indstiller mindretallet lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Vedrørende de forventede praktiseringsvanskeligheder henleder fremskridtspartiet opmærksomheden på arbejdsministerens svar af 10. og 11. december 1979 på spørgsmål 46 og 65 fra folketingets arbejdsmarkedsudvalg (i udvalgets bilag 14 og 21). Det hedder her, at lønforhøjelser er tilladt, hvis der er sket noget, som »rent faktisk må sidestilles med nyt arbejde eller forfremmelse« eller »i forbindelse med produktivitetstigning på grund af en forøgelse af arbejdsintensiteten«.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *femte mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren under nr. 1, 4 og 9 stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Et *syvende mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler:

Det autoritære samfund

Venstresocialisterne er konsekvente modstandere af indkomstpoltik, lønpolitik og regeringsindgreb i overenskomsterne. Virkningerne af denne politik er velkendt af lønarbejderne, nemlig reallønsnedgang, arbejdsløshed og øget udbytning af arbejdskraften.

På længere sigt er perspektiverne endnu mere dystre. Ud over de omtalte virkninger er den statslige indkomstpoltik begyndelsen på en udvikling i retning af et totalitært samfundssystem vendt mod lønarbejderne. Sammen med de foregående indgreb i lønfastsættelsen fortsætter dette lovforslag de tidligere års undergravning af fagforeningernes troværdighed som forhandlings- og kamporganisation for lønarbejdernes løn- og arbejdsforhold. Ved de sidste tre overenskomstsituationer er der grebet ind. Det er nu helt ude af trit med det reelle indhold at kalde de eksisterende rammer for overenskomster. Fagbevægelsens medlemmer er blevet frataget aktionsretten og indflydelsen på egne løn- og arbejdsforhold ved overenskomstfornyelserne. Overenskomstinstitutionen eksisterer efterhånden ikke som andet end en tom titel.

Fire indgreb i samme overenskomstperiode

Det seneste overenskomstdiktat var kun første del af angrebene på lønarbejderne. Anden del kom med juniforligets udskrivning af milliardregninger til lønarbejderne. Tredje del kom med den midlertidige lønstoplov fra 5. november og til nytårsskiftet 1980 og diverse følgelove. Den midlertidige lønstoplov var yderligere et skridt i retning

af at gøre lønforholdene totalt lovbestemte. Arbejdsgiverne blev løst fra deres forpligtelser i forhold til overenskomstindgrebet. Arbejdernes krav blev ugyldiggjort. Lovens ophævelse af lønarbejdernes muligheder for at anvende det fagretlige system mod arbejdsgiverens legaliserede brud på de dikterede forlængelser af overenskomsterne gør det kun endnu tydeligere, at det er arbejdsgiverne, der lukrerer på det fagretlige system.

Dette lovforslag er så den fjerde del af angrebene på lønarbejderne. Det bygger i høj grad videre på principperne i den midlertidige lønstoplov. Det er det hidtil mest omfattende indgreb i arbejdsmarkedets lønforhold, der er gennemført af folketinget.

Hvis Dansk Arbejdsgiverforening havde forsøgt sig med så omfattende en undergravelse af dyrtidsreguleringen, taktreguleringen, overenskomstinstitutionen, fagbevægelsens og fagforeningernes troværdighed som redskab for lønarbejdernes kamp, så måtte fagbevægelsen gå ud i åben kamp mod borger-skabets reaktionære krisepolitik.

Men nu er det ikke Arbejdsgiverforeningen, der gennemfører angrebet. Det er socialdemokratiet og den socialdemokratiske regering, der hjælper arbejdsgiverne med at gennemføre den politik, som de ikke selv er i stand til at gennemføre:

Trepartsdrøftelser

Det viser tydeligt, hvad indholdet vil blive af de trepartsdrøftelser, som er socialdemokratiets bud på en omgørelse af den i forvejen udhulede overenskomstinstitution og suverænitet hos fagbevægelsen. Indgåelsen af overenskomster ønsker socialdemokratiet skal bindes til statsligt fastlagte rammer.

Dette lovforslags yderligere angreb på reallønnen gennem forsøg på totalt lønstop viser klart, hvad resultatet vil blive. Det er yderligere skridt i retning af at gøre lønforholdene statsligt dikterede og bundet til krieudviklinger i det kapitalistiske samfund. Lovforslaget er endnu et skridt på vejen til den totalitære stat. Fagbevægelsen søges integreret i statsmagtens aktiviteter. Der tages skridt i retning af at gøre den faglige kamp ulovlig. Socialdemokratiet har ikke villet lukke døren godt og effektivt i over for de borgerliges ønsker om en direkte kriminalisering.

Dybt indgreb i overenskomstgrundlaget

Ved de sidste tre overenskomstindgreb har socialdemokratiet forsøgt at gøre en dyd ud af, at deres angreb på lønnen ikke medførte afgørende indgreb i overenskomsternes eller lønsystemernes opbygning. Indgrebene blev stort set »begrænset« til at diktere de generelle lønsatser og lod resten af overenskomsternes udformning uantastet.

Hvis dette kan siges at have været en dyd, så har socialdemokratiet den i hvert fald ikke længere. Først med det 7 ugers midlertidige lønstop og nu med stoppet for lønstigninger i resten af overenskomstperioden fjerner regeringen væsentlige dele af grundlaget for overenskomsterne. Samtidig proklameres det, at denne politik skal fortsætte i en flerårig periode.

Lovforslaget indebærer, at så at sige alle muligheder for lønfremgange i overenskomstperioden sættes ud af kraft. Det er et dybt indgreb i de eksisterende lønsystemer. En række centrale områder for fagforeningers og arbejdspladser aktiviteter angribes. Løfteparagraffen, de ½- og ¼-årige lønforhandlinger, forhandling af akkorder, bonusaftaler m. m. Alene for metal-området sættes ca. ¼ af lønsystemets bestemmelser ud af kraft.

Disse angreb truer med at gøre fagforeningerne til selskabelige foreninger, hvis de ikke tilbagevises gennem lønarbejdernes konkrete aktiviteter.

Reallønnen

Regeringen hævder, at den disponible realløn frem til næste overenskomstsituation i marts 1981 vil falde med 5 pct. Fjernelsen af to dyrtidsportioner og af taktreguleringen medvirker stærkt hertil. Hvis lønstoppet bliver håndhævet og der ikke kommer nogen lønstigninger, så bliver faldet i den disponible realløn 7 pct. da regeringen har regnet med, at stoppet ikke ville blive totalt.

Regeringen regner endvidere med, at der ikke kommer nogen realprisstigninger på olien i den resterende periode. Det er helt urealistisk, men tjener selvfølgelig tilsløringens sag. Det er mere realistisk at regne med en 30 pct.s stigning svarende til et reallønsfald på 2 pct. Det er ikke anfægtet af regeringen i udvalgsbehandlingen. Herefter kan man altså regne med et reallønsfald på 9 pct.

Hvis skat og husleje holdes uden for vurderingen af den disponible realløn som følge af, at folk ikke kan gøre ret meget for at spare på huslejen eller skatten, så vil faldet i den disponible realløn frem til næste overenskomstsituation ikke falde med regeringens hævdede 5 pct. derimod med 11-12 pct.

Så slemt kommer det ikke til at gå, men det skyldes ikke regeringen. Det skyldes, at lønarbejderne har været stærke nok til at tilkæmpe sig lønforhøjelser. Lønglidningen bliver større end ventet af regeringen. Hvis den skønnede udvikling i lønglidningen (på baggrund af DAs statistikker) holder stik, så bliver faldet i den disponible realløn ikke 18 pct., men derimod nærmere 15 pct.

Fortsat lønglidning

Svaret fra lønarbejderne og fagforeningerne må være forstærket kamp for at fastholde lønglidningen og dyrtidsportionernes udbetaling, så disse 15 pct.s forringelse begrænses yderligere. Forsøget på at stoppe lønudviklingen skal sprænges.

Venstresocialisterne vil støtte denne kamp og afviser den borgerlige krisepolitik, som dette socialdemokratiske lovforslag er udtryk for.

Socialdemokratiets sidste ændringsforslag

Mindretallet kan selvfølgelig hilsé velkommen, at regeringen nu selv foreslår en begrænsning af indgrebet lige før betækningsafgivelsen. Alligevel er der tale om et omfattende indgreb, som mindretallet vil stemme imod ved 3. behandling i overensstemmelse med venstresocialisternes konsekvente modstand imod den borgerlige lønpolitik og de dertil knyttede angreb på dyrtidsreguleringen.

Det skal kort citeres, hvad LOs formand sagde om dyrtidsreguleringen ved LOs kongres:

»Overskudsdelingen skal ikke gennemføres på bekostning af dyrtidsreguleringen. Selv om ordningen er mangelfuld, fordi der ikke sker løbende opjustering af reguleringsbeløbet, er dyrtidsreguleringen alligevel det mest solidariske element i hele vort lønsystem. Det er de lavest lønnede, der får mest ud af ordningen, og det skal der ikke handles med for at få overskudsdelingen igenem«. (Information den 12. oktober.)

Det blev der heller ikke, men angrebet på dyrtidsreguleringen ser ud til at gå igennem. Alligevel skal man ikke forvente, at LO vil slås for dyrtidsreguleringen. Det må arbejdspladser og fagforeninger selv sørge for.

Ændringsforslag

Til titlen

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Demsitz (S), Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S), Lawaetz (FP), Glistrup (FP), Bolvig (RV) og Mimi Jakobsen (CD)):

1) Lovforslagets titel affattes således:

»Forslag til

Lov om ændring af dyrtidsregulering m. v.«

Til §§ 1-3

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Demsitz (S), Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S), Lawaetz (FP) og Glistrup (FP)):

2) Paragrafferne udgår.

Ny paragraf.

Af et *mindretal* (Lawaetz (FP) og Glistrup (FP)):

3) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. For arbejde, der i overvejende grad udføres i udlandet, forhøjes lønnen pr. 1. januar 1980 med et devalueringstillæg på 4 pct. Færøerne og Grønland henregnes i denne forbindelse ikke til udlandet.«

Til §§ 4-6

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Demsitz (S), Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S), og Bolvig (RV)):

4) §§ 4-6, der herefter bliver §§ 1-3, affattes således:

»§ 1. Hvor der er aftalt eller fastsat regulering af arbejdsvederlag m. v. på grundlag af det reguleringspristal, der beregnes i henhold til lov nr. 83 af 16. marts 1963 om beregning af et reguleringspristal med senere ændringer, bortfalder regulering på grundlag af reguleringspristallet for januar 1980.

Stk. 2. På grundlag af juli pristallet for 1980 og senere sker dyrtidsregulering for de første 3 points' udsving i reguleringspristallet over 100 med 60 øre i timen for personer over 18 år og med 30 øre i timen for personer under 18 år. For hvert følgende 3 points' udsving forhøjes dyrtidsreguleringen til 90 øre, henholdsvis 45 øre i timen.

§ 2. Hvor der i overenskomster eller aftaler er hjemlet en garantibetaling svarende til den i lov nr. 129 af 29. marts 1979 om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v., § 2, stk. 1, nr. 2, nævnte, forhøjes garantibetalingen den 1. marts 1980 med 1,20 kr.

Stk. 2. Lønnen til personer under 18 år forhøjes fra den 1. marts 1980 med 0,60 kr. i timen.

Stk. 3. Lønnen til personer over 18 år, der er under uddannelse af mindst 1 års varighed, og hvis lønvilkår i kollektiv overenskomst eller aftale eller ved særlig uddannelseskontrakt udtrykkelig er fastsat under hensyn til uddannelsesforholdet, forhøjes den 1. marts med 1,20 kr. i timen. Lønnen kan dog ikke herved forhøjes ud over den til enhver tid gældende garantibetaling.

§ 3. § 1, stk. 1, finder ikke anvendelse ved regulering af tillæg, der skal give dækning for omkostninger ved arbejdets udførelse.«

Til § 7

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 2*:

5) Paragraffen udgår.

Til § 8

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen

Jensen (S), Demsitz (S), Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S), Enggaard (V), Jens Peter Jensen (V), Grethe Fenger Møller (KF), Ninn-Hansen (KF), Lawaetz (FP og Glistrup (FP)):

6) Paragraffen udgår.

Til §§ 9-10

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 2*:

7) Paragrafferne udgår.

Nye paragraffer

Af et *mindretal* (Enggaard (V), Jens Peter Jensen (V), Grethe Fenger Møller (KF) og Ninn-Hansen (KF)):

8) Efter § 10 indsættes som nye paragraffer:

»§ 02. Arbejdsministeren bemyndiges til at udfærdige nærmere bestemmelser vedrørende kontrol med lovens overholdelse og sanktioner i tilfælde af dens overtrædelse, jfr. § 03.

§ 03. Den, der i strid med denne lov eller de forskrifter, der udfærdiges i medfør af denne, giver eller modtager lønforhøjelser, straffes med bøde.«

Til §§ 11-13

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Demsitz (S), Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S), Lilli Gyldenkilde (SF) og Bolvig (RV)):

9) §§ 11-13, der herefter bliver §§ 4-6, affattes således:

»§ 4. Loven kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

§ 5. Loven træder i kraft den 31. december 1979.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne samt for lønmodtagere i Grønland, for hvilke der er fastsat dyrtidsregulering på grundlag af det særlige grønlandske reguleringspristal.«

Bemærkninger

Til nr. 1, 2, 4-7 og 9

Der har ikke vist sig parlamentarisk mulighed for fuldt ud at gennemføre regeringens helhedsplan, hvilket har været en afgørende forudsætning for det ved nærværende lovforslag foreslåede indgreb i retten til at indgå aftaler om lønstigninger i en periode. Forslagene udgjorde en afbalanceret helhed, og regeringen finder herefter alene at burde opretholde den del af lovforslaget, der indebærer en begrænsning af dyrtidsreguleringen. Samtidig opretholdes de i sammenhæng hermed hørende forhøjelser af garantibetalingen, lønnen til personer under 18 år samt til personer under uddannelse.

Særligt vedrørende § 6 i ændringsforslaget bemærkes, at hovedparten af aftaler og overenskomster vedrørende løn og arbejdsvilkår på det grønlandske arbejdsmarked fastsætter dyrtidsregulering på grund af et særligt grønlandsk reguleringspristal, der beregnes af Danmarks Statistik i henhold til lov nr. 4 af 9. juni 1971 (Lovt. B) om tjenestemandslønninger og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland, som senest ændret ved lov nr. 231 af 12. juni 1975.

For en mindre gruppe lønmodtagere, herunder visse statstjenestemænd, er imidlertid fastsat lønvilkår, der er stærkt knyttet til udviklingen på det danske arbejdsmarked, herunder også dyrtidsregulering på grundlag af det danske reguleringspristal. Med henblik på at fastholde denne sammenhæng foreslås disse grupper omfattet af loven.

Et mindretal inden for det tiltrædende flertal (Glistrup (FP) og Lawaetz (FP)) udtaler vedrørende ændringsforslag nr. 2:

Hvadenten § 3 gennemføres som oprindeligt foreslået af regeringen eller ej, er bestemmelsen uden enhver juridisk betydning. Det folketing, som sidder i foråret 1982, er nemlig enten fremskridtsdomineret, og så bliver reglen ophævet, eller også ligger der et land med så store økonomiske vanskeligheder, at de store lønforhøjelser til offentligt ansatte ikke kan gennemføres.

Det er helt oplagt, at intet folketing kan binde senere folketing, men det vil kun skabe bitterhed, at man nu på ægte gammelpartifacon ved den foreslåede § 3 har søgt lige i øjeblikket at gå uden om de reelle problemer

ved at trække en blåluftsveksel på fremtiden. Det er uanstændigt og i det lange løb kæmpetåbeligt med lovgivning, der består i at sende en boomerang ud i verdensrummet. Med hundrede procents forudsigelighed vil den vende tilbage i foråret 1982 og molestere det danske demokrati yderligere. Ét er, at statsminister Anker Jørgensen m. fl. har vist utilgivelig svaghed over for FTF-formanden Kirsten Stallknecht. Noget andet er, om folketinget er sunket så dybt, at tinget ved at godtage § 3 vil stå model til denne juleleg.

Til nr. 3

Loven angår først og fremmest ansættelsesvilkår fastsat i marts 1979. Siden da er den danske kronens internationale værdi undergravet med ca. 9 pct. Hårdest ramt heraf er søfolk, der sejler i udenrigsfart, og andre, der må foretage mange af deres indkøb direkte i udlandet. Denne ekstrauretfærdighed må folketinget kompensere for. Det var jo tinget, som gennemførte loven i marts, og som står bag, at regeringerne er blevet fristede til og har foretaget de samfundsøkonomiforringende nedskrivninger af danske penge-

værdier.

Til nr. 8

Lov om begrænsning af lønstigninger, ændring af dyrtidsregulering m. v. er i sin nuværende form et offentligt påbud, hvortil der ikke er knyttet sanktioner. Dette er usædvanligt, og der bør for at få gennemført lovens formål findes sanktionsmuligheder ved overtrædelse af lovens påbud, ligesom det er gennemført i Norge. Der kan også henvises til, at der er fastsat sanktioner for overtrædelse af lov om priser og avancer, jfr. dennes § 15.

Det er endvidere vigtigt, at der skabes hjemmel for, at arbejdsministeren har mulighed for at kontrollere, at lovens formål gennemføres, samt at der kan reageres hurtigt over for overtrædelser af lovens bestemmelser. Sådanne sager vil eventuelt kunne forelægges et særligt nævn med repræsentation fra arbejdsmarkedets hovedorganisationer – og dette nævns afgørelser bør kunne gøres til genstand for retslig prøvning. Det påhviler ministeren at udfærdige de nærmere bestemmelser herom.

Aage Andersen (S) Bakholt (S) Hans Jørgen Jensen (S) fmd. Demnitz (S)

Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Bolvig (RV) Enggaard (V)

Jens Peter Jensen (V) Grethe Fenger Møller (KF) nfmd. Ninn-Hansen (KF)

Mimi Jakobsen (CD) Lilli Gyldenkilde (SF) Kurt Hansen (VS) Lawaetz (FP)

Glistrup (FP)

Partierne KrF og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.